

Gabor Maté: O konfliktu v Izraeli/Palestině + historické souvislosti

🔗 otevrisvoumysl.cz/gabor-mate-o-konfliktu-v-palestine-izraeli-historicke-souvislosti

16. října 2023

Ve zkratce...

Mnoho lidí si přeje mít větší jasno v otázce Palestiny a současného konfliktu. Toto video od Gabora Matého je skvělé a komplexní vysvětlení tohoto tématu. Od někoho, kdo má k historii této situace hluboký vztah.

Facebook

Telegram

VK

► Nefungují Vám videa níže? Klikněte zde.

↓ **Video s českým dabingem** ↓

↓ **Video v originále s českými titulky** ↓

Sledujte také na: [NášTub](#) / [Odysee](#)/ [Rumble](#) / [Substack](#)

Odebírejte novinky přímo na email

+ Získáte odkaz ke stažení všech videí. Odhlásit se můžete kdykoliv.

[Ochrana osobních údajů](#)

Originál videa publikován [ZDE](#): 27. května 2021

Gábor Maté je kanadský lékař maďarského původu, který zasvětil většinu profesního života léčbě a výzkumu závislostí a práci s umírajícími. Narodil se 6.1.1944 v Budapešti a je židovským přeživším

holocaustu. V roce 1956 emigroval s rodinou do Kanady. V současnosti se proslavil hlavně svou prací na téma trauma a jak ovlivňuje náš lidský život. Je také autorem populárního filmu Moudrost traumatu.

Přepis videa:

Tato otázka je mému srdci jedna z nejbližších... a to už nějakou dobu. Znáte moji historii, nemusím ji opakovat... ale jako nemluvně jsem osobně přežil holocaust. Sotva jsem přežil. Moji prarodiče byli zabiti v Osvětimi. Většina mé širší rodiny byla zabita. To je můj osobní příběh. Při dospívání jsem se za svoje židovství styděl.

V Maďarsku po válce mě stále šikanovali za to, že jsem Žid. Pamatuji si, jak mě můj kamarád přišel zachránit a řekl: Nechte ho na pokoji. Není jeho chyba, že je Žid. Je to chyba, ale ne jeho chyba... to byla obrana. S tímto jsem vyrůstal.

Můj dědeček, lékař a spisovatel, který zemřel v Osvětimi, byl dobrý přítel Vladimira Žabotinskýho, jednoho z velkých sionistických vůdců, a zakladatele strany, která se později stala současnou vládou Izraele. To je tedy moje pozadí. Během mého dospívání v Kanadě jsem se stal sionistou... je to tento sen židovského národa, že se obnoví v jejich historické vlasti. A že ostnatý drát z Osvětimy nahradí hranice židovského státu se silnou armádou.

Přišlo mi to osvobozující... bylo vzrušující tomu snu věřit. Celou tuto perspektivu a pohled jsem přijal za svůj a vážně jsem mu věřil. Pak jsem ale zjistil, že to tak úplně není. Že aby se tento židovský sen uskutečnil, museli jsme uvalit noční mŕu na místní populaci. Existoval sionský slogan s názvem „země bez lidu pro lid bez země“. Ale nebyla žádná země bez lidu.

Žili tam lidi, kteří tam žili stovky let a déle. Ve skutečnosti... chcete slyšet něco zajímavého? David Ben-Gurion, první premiér Izraele, tuto myšlenku zastával. Kdo jsou Palestinci? Protože ne všichni Židé

během římské doby opustili Palestinu. Mnoho z nich tam zůstalo. Někteří z nich po pár set letech konvertovali na islám. Hádejte, kdo jsou Palestinci?

V určitém smyslu mohou být potomci dávných Židů. Jsou to přinejmenším bratraci a sestřence. A není možné, abyste vytvořili židovský stát bez utlačování a vyhánění místní populace, což je to, co udělali v roce 1947, počínaje rokem 1947 za ochrany britského impéria... Ale oni to udělali a pak v roce 1948... izraelští historici, židovští izraelští historici bezpochyby prokázali, že vyhoštění Palestinců bylo vytrvalé.

Bylo to všudypřítomné. Bylo to kruté, bylo to vražedné a s úmyslným pokusem. To se arabsky říká Nakba – katastrofa. V Kanadě platí zákon, že holocaust nemůžete popírat. Mimochodem, já na takové zákony nevěřím. Ale v Izraeli se o Nakbě nesmíte zmínit, přestože je základem vzniku státu. Takže jakmile jsem si tohle všechno uvědomil, tak jsem si řekl: no jo, vytvořili jsme tenhle krásný sen, ale způsobili jsme noční můru někomu jinému. A pak jsem navštívil okupovaná území během první intifády.

Plakal jsem každý den po dobu dvou týdnů nad tím, co jsem viděl, nad brutalitou okupace, drobným obtěžováním, vražedností toho, kácení palestinských olivových hájů, upíráním práva na vodu, ponižováním. A tohle pokračovalo a teď je to mnohem horší než tehdy. Takže to je to pozadí. A nemohlo to být jinak. Protože znovu opakuji, nemohli jste vytvořit ten výlučný židovský stát, aniž byste utlačovali nebo vykořisťovali místní obyvatelstvo, je to nejdelší operace etnické čistky ve dvacátém a jednadvacátém století... a stále probíhá.

A kdo jsou ti lidé v Gaze? Musíte se do Gazy podívat, musíte tam jet, abyste to skutečně ocenili. Je to malá oblast, kde je těch několik set tisíc lidí. Kdo jsou ti lidé? Přímé děti nebo vnuci lidí, kteří byli vyhnáni z Izraele, nebo co je nyní Izrael. A teď to rozhořčení.

Mám sionistického přítele ve Státech, který mi to řekl: já jako Žid... Zítra bych mohl přistát v Tel Avivu a požadovat občanství podle práva na návrat. Ale moje palestinská přítelkyně ve Vancouveru, Hannah Kawasová, která se narodila v Jeruzalémě, nemůže ani navštívit. Jestli mám právo na návrat po 2000 letech, pokud je ta historie vůbec taková, jaká je, což je samo o sobě sporné, ale předpokládejme, že je. Jaký to má tedy smysl? Kdo je Gaza?

Pokud mám právo vrátit se 2000 let, jak to, že Hannah nemá právo vrátit se po 70 letech? Znovu se zastavím. Nemluvím o tom příliš dlouho? Já jen, že je to pro mě tak důležité. A vím o tom tolik, že ani nevím, kde přestat. Pokračujte, Gabore, prosím. Takže máte tyto nešťastné lidi, kteří jsou v tomto... lidé tomu říkají největší venkovní vězení na světě, což je to, co je to. Neuvěřitelná chudoba... 50% nezaměstnanost.

No a Hamás je islámská organizace, která byla původně povzbuzována Izraelem a podporována Izraelem jako protiváha sekulární Organizace pro osvobození Palestiny, se kterou se Izrael nechtěl zabývat. A za těchto podmínek se samozřejmě lidé přikloní k extrémistickému vedení. To lidé dělají, když jsou na tom bídně a beznadějně a zbaveni jakékoliv možnosti. Nemusíte podporovat politiku Hamásu, abyste se postavili za práva Palestinců.

To je naprostá nepravda. Ale v Gaze proběhly svobodné volby monitorované mezinárodním společenstvím. Byly prohlášeny za nejsvobodnější volby, které se kdy konaly v arabském světě, a Hamás v nich náhodou zvítězil. Když Hamás v těchto volbách zvítězil, Izrael a Spojené státy proti němu okamžitě zorganizovaly vojenský převrat, který Hamás porazil, za což byla trestem tato blokáda, která připravuje Gazu o potraviny, zdravotnické zásoby, dostatek vody. Mohl bych pokračovat dál a dál.

A pak tu máme tento konflikt. A pak pokaždé, když je konflikt, Izrael „poseká trávník” – to je výraz, který používají. Říkají tomu sekání trávníku, čímž myslí masové vraždění palestinských civilistů. Je pravda, že Gaza střílí rakety na Izrael a zabíjí nevinné civilisty? Ano, je to pravda. Podporuji to? Ne, nepodporuji.

Ale pokud jde o smrt nevinných civilistů, Izrael v roce 1982 zabil 20 000 libanonských civilistů, použil nelegální zbraně, jako jsou kazetové bomby, ve válce, která neměla žádné opodstatnění. Mohl bych pokračovat dál a dál. Až na to, že řeknu, že nepoměr moci a odpovědnosti a útlaku je tak výrazně na jedné straně, že to nejhorší, co můžete říct o Hamásu, si vynásobte tisíckrát a stejně se to nevyrovná izraelským represím a zabíjení a vyvlastňování Palestinců.

Ale to je můj pohled na věc. Co se týče toho argumentu, že nejsme praktikující Židé. Váš přítel může přijít a navštívit mou rodinu. Mluvíme o tom, že osvobození Židů z Egypta nemůže být jen židovským symbolem, musí to být mezinárodní symbol. Když po 2000 letech můžeme hledat osvobození a svobodu, proč by nemohli Palestinci?

Takže to, že si plete sionismus s judaismem, je velká medvědí služba, je to velká medvědí služba, protože to není pravda. Protože tam byli Židé od samého počátku. Víte, byl tam jeden hebrejský židovský filozof a spisovatel, který se jmenoval Ahad Ha'am, který v roce 1895 řekl, že jestli s Araby budeme dál takhle zacházet, tak budeme mít katastrofu... tohle řekl v roce 1895. Takže tam byli Židé celou dobu.

Takže to, že spojuje judaismus a židovství se sionismem, je naprosto falešné. A to, že říká, že Židé, kteří jsou proti Izraeli, nejsou Židé, je pomluva. A to, že říká, že každý, kdo kritizuje Izrael, je antisemita, je prostě nehorázný pokus zastrašit dobré nežidy, kteří jsou ochotni se postavit za to, co je pravda. A co se týče posledního argumentu, že na Izrael se vztahují normy, které na ostatní lidi neplatí, je to naopak. Je to přesně naopak.

Když se podíváte na západní tisk, tak když hongkongští demonstranti házejí kameny na policii v Hongkongu, je to v americkém tisku považováno za hrdinství. Když v Myanmaru demonstranti střílejí praky na utlačovatelskou armádu, je to v západním tisku považováno za hrdinství. Když palestinské děti hází kameny na izraelské vojáky, jsou označovány za teroristy. A Izraeli projde bez kritiky v západním tisku mnohem víc než kterékoli jiné zemi. Řeknu ještě jednu věc. Nedávno mě kontaktovala jedna Palestinka z Jericha.

Vede program pro palestinské děti, které tráví čas v izraelských věznicích. Děti ve věku 14, 15, 16 let jsou vězněny měsíce nebo roky. Někdy nemohou své rodiny vidět celé měsíce. A ona pro ně vede program. Víte, co dělá? Medituje s nimi. Dělá s nimi súfijské dervišské tance... vířivé tance, aby je dostala ze stavu stresu. Říká: nemáme tady posttraumatickou stresovou poruchu, protože trauma nikdy není posttraumatické. Trauma se děje denně. Jen bych si přál, aby váš sionistický přítel navštívil okupovaná území v Gaze, jako jsem to udělal já. A ať mluví tak, jak mluví nyní.

Jestli mu zbyla ještě špetka lidskosti, plakal by jako já dva týdny, když jsem tam byl. Vzpomínáte si, kdo byl Eldritch Spear? Ano, nacistický architekt. Přesně tak. Spear byl nacistický ministr zbrojení a ministr hospodářství a Hitlerův osobní architekt. A byl to válečný zločinec a jako takový byl odsouzen. Nebyl popraven. Po válce strávil 40 let ve věznici Spandau a prošel jakousi proměnou.

Četl jsem jeho autobiografii. A on říkal: často se mě ptali... často se ho ptali: Co jste věděl? A on říkal: co jsem věděl, to není ta správná otázka. Mluvil o nacistických zločinech, o genocidě, o brutalitě, o válečných zvěrstvech, kterých se nacisté dopouštěli, a konkrétně o genocidě, vyvražďování židovského národa.

A řekl: otázka není ta, co jsem věděl, otázka je, co jsem mohl vědět, kdybych chtěl. Řekl: Protože jsem měl spousty náznaků... a například popisuje, jak v jedné zbrojní továrně narazil na nějaké vězně z koncentračních táborů, kteří byli posláni do továrny, a on se jich zeptal: Byli byste raději tady nebo v táboře? A on řekl: ten šok v jejich tvářích... A já se nikdy neptal, proč se při té otázce tváříte tak šokovaně. Nebo jednou říká německému generálovi: měl bych někdy navštívit Východ. A jeho generál říká, nechtějte vidět, co se tam děje. A Spear říká: já jsem se nikdy neptal proč.

Takže otázka není, co věděl, ale co mohl vědět, kdyby chtěl... My nežijeme v nacistickém Německu. Každý se může podívat na YouTube a poslechnout si Illana Pappého, izraelského historika, který výmluvně mluví o izraelské historii, který nyní žije v Anglii, protože život v Izraeli se pro něj stal příliš obtížný.

Kdokoliv si může poslechnout Normana Finkelsteina, židovského profesora, světového odborníka na Gazu, kterému bylo odepřeno funkční období na jeho univerzitě, protože veřejně vystupoval proti izraelské politice. Můžeme si poslechnout libovolný počet vojáků izraelských obranných sil, kteří hovoří o brutalitě, jíž nyní litují, že se jí dopustili. Můžete si poslechnout izraelské piloty, kteří hovoří o tom, proč odmítají létat nad Gazou, kvůli zvěrstvům, které jsou nuceni.

Můžete získat všechny informace, které chcete. Takže pokud to dnes někdo neví, není to proto, že by informace nebyly dostupné. Není to tím, co víte, je to tím, co byste mohli vědět, kdybyste to chtěli zjistit. Chápu izraelské Židy... kdysi jsem byl ve stejném táboře. Dokážu pochopit, po hrůzách nacistické genocidy, jak zoufale chtějí nějakou ochranu. To všechno dokážu pochopit. Ale nic z toho neomlouvá to, co děláme.

A nic z toho neomlouvá neznalost pravdy a tuto úmyslnou snahu umlčet každého, kdo mluví – ať žida nebo nežida. A víte co? Neexistují dvě strany. Chci říct, že je to vždycky složitá otázka. Ale pokud jde o moc a kontrolu, je to docela jednoduché. Existovala země s lidmi, kteří tam žili, a jiní lidé ji chtěli, zabrali ji. A zabírají ji i nadále. A pokračují v tom, aby diskriminovali, utlačovali a vyvlastňovali ty ostatní lidi. To je to, co se stalo. A to je to, co se děje.

Opravdu bych si přál, aby se nežidé dobré vůle postavili proti očerňování a nenechali se zastrašit tímto obviněním z antisemitismu. Opravdu bych si to přál... a víte co. Není to otázka toho, jestli jsem pro-palestinský. Já nejsem pro-palestinský. Jsem pro pravdu. A nakonec si myslím, že to, co se teď děje, bude pro Izraelce z dlouhodobého hlediska katastrofa, protože tohle se nedá udržet. To se nedá udržet.

A tak si myslím... a v Izraeli je spousta dobrých lidí, kteří to cítí úplně stejně jako já. Takže to není otázka toho, jestli jsem pro-palestinský. Je to otázka toho, zda jste pro spravedlnost, svobodu a volnost a pravdu, nebo ne?

Překlad: David Formánek

Facebook

Telegram

VK

Líbí se Vám překlady?

Jestli jsou pro Vás videa hodnotná a líbí se vám, ocením podporu na chod tohoto projektu. Víím, jak jsou reklamy otravné, proto je zde nechci dávat. Libovolnou částku můžete zaslat na níže uvedené číslo

účtu, nebo jednodušeji přes mobilní aplikaci si oskenovat QR kód.
Děkuji za Vaši podporu!

Bankovní účet (CZK): 2201583969/2010

Do zprávy příjemce napište prosím: Dar

Pro platby na eurový účet (EUR):

Jméno: David Formánek

IBAN: CZ8520100000002201806894

SWIFT/BIC: FIOBCZPPXXX

Do zprávy příjemce napište prosím: Dar

QR Platba

CZK účet

Náhodný výběr

Diskuze

2 komentáře

Napsat komentář

Vaše e-mailová adresa nebude zveřejněna. Vyžadované informace jsou označeny *

